

Sygnatura akt XVIII C 1872/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 6 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Józkowiak

Protokolant: st. prot. sąd. Anita Kubale - Bacha

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2018 r., w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.

przeciwko K. K., Ł. K. i M. K.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej M. K. kwotę 8.856 zł (osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
3. przyznaje radcy prawnemu S. K. (1) (Kancelaria Rady Prawnego ul. (...), P.) kwotę 8.856 zł (osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć złotych) z VAT z tytułu wynagrodzenia za pełnienie obowiązków kuratora ustanowionego dla pozwanego Ł. K.,
4. nakazuje ściągnąć od powódki na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 4.643,20 zł (cztery tysiące sześćset czterdzieści trzy złote i dwadzieścia groszy).

/-/ SSO Tomasz Józkowiak

sygn. akt: XVIII C 1872/16

UZASADNIENIE

Powódka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., pozwem z dnia 25 lipca 2016 r., złożonym do sądu w dniu 3 sierpnia 2016 r., wniosła o zasądzenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla solidarnie od pozwanych K. K., Ł. K., D. T. i M. K. kwoty 96.499,17 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 października 2015 r. do dnia zapłaty. Nadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanych na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż posiada weksel bez protestu wystawiony dnia 27 listopada 2009 r. przez pozwanych K. K. i Ł. K. i poręczony przez pozostałe pozwane. Termin płatności upłynął 22 października 2005 r. Pozwani do dnia wniesienia pozwu nie zapłacili powódce dochodzonej należności i to pomimo przedstawienia weksla do wykupu. Powódka wskazała, że weksel stanowiący podstawę dochodzonego roszczenia był wekslem gwarancyjnym in blanco wystawionym przez pozwanych K. K. i Ł. K. na zabezpieczenie wszelkich ewentualnych roszczeń, jakie mogły powstać z umowy współpracy z dnia 4 grudnia 2009 r. Na podstawie art. 32 ustawy pozostałe pozwane - poręczyciele wekslowi odpowiadają tak samo jak wystawca weksla. (k. 2-3)

Prawomocnym postanowieniem z dnia 30 września 2006 r. sąd odrzucił pozew w stosunku do pozwanej D. T.. (k. 63)

W odpowiedzi na pozew z dnia 27 czerwca 2017 r. pozwany Ł. K., za którego działa kurator dla strony nieznaney z miejsca pobytu, wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia. Nadto zakwestionował, by posiadał jakiegokolwiek zadłużenie wobec powódki, by współpracował z powódką w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, jak również by weksel został wystawiony zgodnie z deklaracją wekslową, w tym z uwagi na istnienie wymagalnych zobowiązań wobec powódki. Pozwany zaprzeczył również, by wypełniony weksel został mu okazany. (k. 181)

W piśmie z dnia 16 sierpnia 2017 r. powódka ustosunkowała się do zarzutów strony pozwanej, w szczególności do podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia. Powódka podniosła, że podstawą wypełnienia przez nią weksla gwarancyjnego in blanco jest kwota niezapłaconych faktur za dostarczony przez powódkę towar oraz innych zobowiązań wynikających z umowy współpracy. (k. 216-219)

W piśmie przygotowawczym z dnia 25 stycznia 2018 r. pozwana M. K. wniosła o oddalenie powództwa. Pozwana podniosła zarzuty utraty zdolności sądowej przez powódkę, braku legitymacji czynnej po stronie powódki oraz wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową i przedawnienia dochodzonego roszczenia. Pozwana podniosła również, że weksel nie został jej przedstawiony do zapłaty, jak również, że jest on nieważny z uwagi na nieprawidłowe oznaczenie w nim remitenta. (k. 310-314)

W piśmie przygotowawczym z dnia 13 lutego 2018 r. powódka podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie. Powódka przedstawiła zmiany formy organizacyjnej, w jakiej w ostatnich latach działała oraz wyjaśniła, że jest sukcesorem praw wynikających z weksla stanowiącego podstawę żądania pozwu. Powódka uznała podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia za chybiony. Wskazała, że weksel został wypełniony przed upływem terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego. (k. 323-328)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 grudnia 2009 r. pozwana K. K. zawarła z powódką (działającą wówczas jeszcze w (...) Spółki Akcyjnej) umowę współpracy. W związku z zawarciem tej umowy pozwana nabywała od powódki towary i usługi na potrzeby prowadzonego przez siebie pod logo powódki sklepu w K..

dowód:

- umowa współpracy z dnia 4 grudnia 2009 r. - k. 220-224,

- zeznania świadek S. K. (2)

W celu zabezpieczenia roszczeń wynikających z powołanej wyżej umowy pozwana K. K. i pozwany Ł. K. podpisali i wręczyli powódce weksel in blanco. Na odwrocie weksla podpisały się również D. T. i pozwana M. K., każda pod adnotacją „poręczam”.

Do powyższego weksla została sporządzona deklaracja wekslowa (oświadczenie wekslowe), zgodnie z którą posiadacz weksla, tj. (...) SA z siedzibą w P. będzie uprawniony do wypełnienia weksla na kwotę wszelkich wymagalnych zobowiązań wobec (...) SA wynikających z umowy współpracy z dnia 4 grudnia 2009 r., w tym w szczególności z tytułu zakupu towarów handlowych lub świadczenia usług, wraz z należnościami ubocznymi. Nadto posiadacz weksla uprawniony będzie do wypełnienia tego weksla według własnego uznania, w zakresie daty i miejsca wystawienia, daty i miejsca płatności, nazwy i siedziby posiadacza jako remitenta oraz do opatrzenia weksla według własnego uznania klauzulą domicylu, bez protestu. Wypełniony weksel, posiadacz weksla będzie uprawniony przedstawić do zapłaty, a w przypadku niezapłacenia sumy wekslowej przez wystawcę lub poręczycieli w terminie siedmiu dni od daty wezwania, wystąpić do sądu o wydanie nakazu zapłaty bez protestu. Wezwanie do zapłaty kwoty wymagalnych zobowiązań,

wystawca, jak i poręczyciele traktują jako przedstawienie weksla do wykupu. Pozwani oraz D. T. wyrazili zgodę na treść powyższej deklaracji wekslowej.

dowód:

- weksel - k. 4,
- deklaracja wekslowa - k. 9

Współpraca między powódką a pozwaną K. K. została zakończona z dniem 8 października 2013 r.

Okoliczność podniesiona przez powódkę i wobec jej niezaprzeczenia przez pozwanych uznana, na podstawie art. 230 k.p.c., za przyznaną

Po zakończeniu umowy współpracy, w dniu 1 października 2015 r., powołany wcześniej weksel in blanco został wypełniony miejscem wystawienia - K., datą wystawienia - 27 listopada 2009 r., datą płatności - 22 października 2015 r., sumą wekslową - 96.499,17 zł i oznaczeniem remitenta - (...) Sp. z o.o. z/s w P..

dowód:

- weksel - k. 4

Pismami z dnia 1 października 2015 r. powódka wezwała wystawców weksla i poręczycieli do wykupu weksla. Wezwania te zostały skierowane na nieaktualne adresy pozwanych.

dowód:

- wezwania do zapłaty - k. 5-8

Cały majątek (...) SA z dniem 30 listopada 2010 r. został przeniesiony w trybie połączenia na (...) Sp. z o.o., która zmieniła nazwę na (...) Sp. z o.o.

Z dniem 9 lutego 2017 r. (...) Sp. z o.o. uległa przekształceniu w (...) SA.

W 2018 r. cały majątek spółki (...) SA z siedzibą w P. został przeniesiony na spółkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. (wcześniej (...) Sp. z o.o.).

dowód:

- informacje odpowiadające odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców
- k. 11-15, 130-133, 376-377, 378-381,
- protokoły z posiedzenia Rady Nadzorczej - k. 373-375

Przedstawiony stan faktyczny sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów, które uznał za wiarygodne.

Sąd nie prowadził postępowania dowodowego w szerszym zakresie, albowiem strony się tego nie domagały, a i sąd nie znalazł podstaw, by postępowanie dowodowe uzupełnić z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności wskazać należy, że nie miała racji pozwana M. K. podnosząc, że powódka utraciła zdolność sądową, jak również, że nie posiada legitymacji procesowej. Zgodzić się należy, iż w dacie wypełnienia weksla tj. 1 października 2015 r., która to data (oznaczona przez powódkę) była niesporna, nie funkcjonował w obrocie prawnym podmiot pod firmą (...) SA, tylko (...) Sp. z o.o., która powstała z dniem 30 listopada 2010 r. w wyniku przeniesiony

całego majątku (...) SA w trybie połączenia na (...) Sp. z o.o., która zmieniła nazwę na (...) Sp. z o.o. Zatem zgodnie z art. 494 § 1 k.s.h., który stanowi, że spółka przejmująca albo spółka nowo zawiązana wstępuje z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej albo spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki, uprawnionym podmiotem do wypełnienia weksla, a tym samym posiadaczem weksla była (...) Sp. z o.o. (...) Sp. z o.o. stała się też stroną Umowy Współpracy z dnia 4 grudnia 2009 r. zawartej z pozwaną K. K. w miejsce (...) SA.

Wskazać należy, że zobowiązanie wekslowe w związku z wekslem in blanco powstaje w chwili wypełnienia weksla (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 lutego 2014 r. I ACa 965/13), zatem skoro weksel został wypełniony w dacie istnienia i funkcjonowania podmiotu (...) Sp. z o.o., to nie mógł być wypełniony przez inny, wcześniej istniejący podmiot, który w tym momencie nie istniał i nie miał zdolności prawnej.

Deklaracja wekslowa zawiera też zapis, że posiadacz weksla może go wypełnić według własnego uznania, w tym w zakresie nazwy i siedziby posiadacza jako remitenta.

Nadmienić należy, iż w toku postępowania, w wyniku przekształcenia (...) Sp. z o.o. w (...) SA, powódka ponownie istniała jako Spółka Akcyjna, by pod koniec postępowania zostać przejętą przez inną spółkę (będącą spółką z ograniczoną odpowiedzialnością), która zmieniła firmę na (...), tym samym zgodnie z art. 553 § 1 k.s.h. i art. 494 § 1 k.s.h., do zamknięcia rozprawy powódce przysługiwały wszystkie prawa i obowiązki spółki przekształcanej, a następnie przejętej, co w konsekwencji przesądza o braku wątpliwości co do legitymacji procesowej powódki, jak również jej zdolności sądowej.

Nie miała też racji pozwana M. K. ponosząc, że w załączonym do pozwu wekslu nieprawidłowo oznaczono remitenta. Należy zwrócić uwagę, że firma remitenta została określona zgodnie z oznaczeniem zawartym w KRS, zaś użycie skrótu w odniesieniu do formy organizacyjno-prawnej było dopuszczalne z uwagi na treść art. 160 § 2 k.s.h.

Weksel, na którym powódka oparła żądanie pozwu był wekslem własnym in blanco, wystawionym przez pozwanych K. K. i Ł. K. jako wierzycieli wekslowych (remitentów). Weksel ten jest wekslem ważnym, gdyż zawiera wszystkie elementy wymagane przepisem art. 101 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe. Powódkę i wystawców weksla, jak również poręczycieli wekslowych (w tym pozwaną M. K.) wiązała deklaracja wekslowa złożona do akt przez powódkę. Przepis art. 10 Prawa wekslowego nie wymaga żadnej szczególnej formy porozumienia wekslowego, które może zatem być zawarte na piśmie, czy ustnie, w sposób wyraźny, bądź nawet dorozumiany.

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe, wystawca odpowiada za przyjęcie i za zapłatę weksla. W myśl zaś art. 30 w zw. z art. 103 Prawa wekslowego, zapłatę wekslu można zabezpieczyć poręczeniem wekslowym (aval) co do całości sumy wekslowej lub co do jej części. Poręczenie może dać osoba trzecia lub nawet osoba podpisana na wekslu. Poręczenie oznacza się wyrazem „poręczam” lub innym zwrotem równoznacznym i podpisuje je poręczyciel. Poręczenie może być napisane na przedniej lub na odwrotnej stronie weksla, przy czym sam podpis na przedniej stronie wekslu uważa się za udzielenie poręczenia, wyjąwszy gdy jest to podpis wystawcy lub trasata. Poręczenie powinno wskazywać, za kogo je dano. W braku takiej wskazówki uważa się, że poręczenia udzielono za wystawcę.

Nie ulega wątpliwości, że pozwana M. K. poręczyła za zapłatę przedmiotowego weksla przez wystawców, składając swój podpis na odwrocie weksla, pod oświadczeniem „poręczam”. Okoliczność ta nie była sporna między stronami.

Zgodnie z art. 47 Prawa wekslowego, kto weksel wystawił, przyjął, indosował lub zań poręczył, odpowiada wobec posiadacza solidarnie. Posiadacz może dochodzić roszczeń przeciw jednemu, kilku lub wszystkim dłużnikom bez potrzeby zachowania porządku, w jakim się zobowiązali.

W myśl zaś przepisu art. 32 w zw. z art. 103 Prawa wekslowego, poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył. Awalistom przysługują zatem takie same zarzuty w stosunku do pierwszego posiadacza weksla in blanco, jakie przysługiwałyby wystawcy tego weksla. Z wykładni art. 10 Prawa wekslowego, który stanowi, że jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można

wobec posiadacza zaślaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa, a contrario wynika natomiast, że wystawca weksla in blanco może powoływać wobec posiadacza weksla własnego, który nie został puszczony w obieg, wszystkie zarzuty wynikające ze stosunku podstawowego. Z tego względu dopuszczalnym jest podnoszenie również przez awalistę zarzutu wypełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem.

Zaznaczyć jednak należy, na co zwraca się uwagę w orzecznictwie, że przepis art. 10 Prawa wekslowego reguluje dopuszczalny zakres zarzutu niezgodnego z porozumieniem uzupełnienia weksla, nie ma jednak na celu podważania abstrakcyjnego charakteru zobowiązania wekslowego. Powołany przepis osłabia odpowiedzialność dłużnika wekslowego przez umożliwienie mu odwołania się w drodze wyjątku do stosunku osobistego łączącego wystawcę weksla i remitenta w drodze zarzutów dopuszczonych przez prawo wekslowe. Ze względu na ścisłe powiązanie weksla in blanco z porozumieniem stron co do jego uzupełnienia pozwany w procesie wekslowym może się bronić zarzutami, że uzupełnienie weksla, stanowiącego podstawę powództwa, nastąpiło niezgodnie z udzielonym przez niego upoważnieniem. Zarzuty takie mogą być podnoszone bez żadnych ograniczeń, jeżeli powodem jest bezpośredni odbiorca weksla in blanco. Konstrukcja rozważanego przepisu wpływa jednak na rozkład ciężaru dowodu w procesie, w którym powód dochodzi należności z weksla. Przepis ten obciąża dłużnika wekslowego ciężarem udowodnienia okoliczności w nim wymienionych w celu zwolnienia się ze zobowiązania wekslowego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 4 marca 2015 r., I ACa 844/14; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2016 r., V CSK 519/15). Obejmuje to również spoczywający na dłużniku wekslowym obowiązek dowodowy wykazania, że suma wekslowa nie została należycie ustalona. Suma, jaką powód wpisał na wekslu, może być kwestionowana jako wpisana niezgodnie z deklaracją wekslową. Strona może dowodzić, że zobowiązanie pozwanego nie istnieje lub istnieje w innej wysokości, jednakże to pozwanego obciąża ciężar dowodu w tym zakresie. Nie wystarczy wobec tego samo jego twierdzenie, że suma wpisana na wekslu jest niezgodna z łączącym strony zobowiązaniem. Powód, który posiada podpisany przez pozwanego weksel i wypełnia go na podstawie deklaracji wekslowej, nie musi zaś niczego dowodzić, gdyż jego roszczenie wynika z samego weksla (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2013 r., I CSK 763/12).

W realiach rozpoznawanej sprawy należało mieć jednak na uwadze, że w pozwie strona powodowa w sposób ogólny wskazała, że weksel załączony do pozwu zabezpieczać miał wszelkie ewentualne roszczenia, jak mogą powstać z umowy współpracy z dnia 4 grudnia 2009 r., nie precyzując w żaden sposób, z jakiego tytułu roszczenia powódki stały się podstawą wypełnienia weksla. W odpowiedzi na pozew pozwany Ł. K. zakwestionował, by posiadał jakiegokolwiek zobowiązania wobec powódki oraz by weksel został wystawiony zgodnie z deklaracją wekslową, w tym z uwagi na istnienie wymagalnych zobowiązań wobec powódki. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że wierzyciel (w rozpoznawanej sprawie powódka) ma obowiązek podać, z jakiego dokładnie tytułu domaga się zapłaty, i przedstawić stosowne wyliczenie - bez tego bowiem dłużnik wekslowy nie jest w stanie wykazać zgodności sumy wekslowej z porozumieniem (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 2 marca 2005 r., I ACa 1413/04; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 sierpnia 2007 r., I ACa 442/07). Obowiązek ten aktualizuje się zwłaszcza wówczas, gdy strona pozwana kwestionuje wypełnienie weksla zgodnie z porozumieniem oraz istnienie wymagalnego zobowiązania, na które weksle mógłby zostać wypełniony. Takie zaś zarzuty sformułował w rozpoznawanej sprawie pozwany Ł. K.. Wobec tychże zarzutów powódka pozostała zaś niemal całkowicie bierna. Nie tylko bowiem nie przedłożyła jakichkolwiek dokumentów, które potwierdzałyby wysokość zadłużenia pozwanych, ale nawet nie przedstawiła jego wyliczenia, w szczególności poprzez sprecyzowanie co dokładnie składa się na sumę wekslową. W piśmie z dnia 16 sierpnia 2017 r. powódka w sposób ogólny wskazała, że „podstawą wypełnienia przez stronę powodową weksla gwarancyjnego in blanco jest kwota niezapłaconych faktur za dostarczony przez (...) towar oraz innych zobowiązań wynikających z Umowy Współpracy”. Powódka nie sprecyzowała jednak, jak dokładnie wyliczyła tę kwotę, jaka jej część to należność za dostarczony towar (i jaki towar), ani co należy rozumieć pod podjęciem innych zobowiązań. Uniemożliwiało to nie tylko szczegółowe odniesienie się przez pozwanych do żądania pozwu, ale również zweryfikowanie go przez sąd. Do zamknięcia rozprawy strona powodowa nie przedstawiła wyliczenia dochodzącej należności, nie wyjaśniła, co dokładnie się na nią składa, ani przedstawiła jakiegokolwiek dokumentacji, która mogłaby potwierdzać wysokość zadłużenia.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że wprawdzie na rozprawie w dniu 28 marca 2018 r. pełnomocnik powódki wniósł o zobowiązanie go do złożenia dokumentów wykazujących zadłużenie pozwanej, tym niemniej wniosek ten nie był zasadny i jako taki podlegał oddaleniu (k. 358v). W pierwszej kolejności wskazać należy, że pełnomocnik powódki sformułował ten wniosek, zdając się nie dostrzegać, że zgodnie z art. 217 § 1 k.p.c., strona może co do zasady aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. W tym celu nie jest zatem koniecznym uprzednie zakreślenie przez sąd terminu, czy zobowiązanie do złożenia dokumentów jak oczekiwał tego pełnomocnik powódki. Sąd może natomiast wyrazić zgodę na złożenie pisma przygotowawczego (art. 207 k.p.c.), o co jednak pełnomocnik powódki nie wniósł. Niezależnie od powyższego sąd zauważa, że samego ustosunkowania się do twierdzeń strony przeciwnej pełnomocnik powódki mógł dokonać ustnie na rozprawie, czego jednak zaniechał. Pełnomocnik powódki nie zgłosił też żadnych dalszych wniosków dowodowych niż te powołane w pozwie oraz w pismach z dnia 16 sierpnia 2017 r. i 13 lutego 2018 r. i to pomimo że pismo zawierające wyłącznie wnioski dowodowe może zostać złożone na każdym etapie postępowania. Na złożenie zaś takiego pisma nie jest potrzebna zgoda sądu.

Mając powyższe na uwadze, należało stwierdzić, że powódka nie wykazała dochodzonego roszczenia, co nakazywało skonstatować, że weksel nie został wypełniony zgodnie z porozumieniem, tj. na sumę wekslową odpowiadającą zobowiązaniom, które miał zabezpieczać. Uzasadniało to oddalenie powództwa. Należy jednocześnie zauważyć, że również zeznania przesłuchanej na wniosek powódki świadek S. K. (2) nie pozwoliły na wyjaśnienie, co dokładnie składa się na sumę wekslową, ani jak została ona wyliczona. Świadek nie posiadała na ten temat szczegółowej wiedzy, a jej zeznania miały wysoce ogólny charakter. Co więcej, świadek częściowo odwoływała się w swoich zeznaniach do złożonego powódkę wydruku informacji o franczyzobiorcy (k. 336), które jednak wskazuje na należność w kwocie kilkakrotnie niższej niż dochodzona pozwem (27.000), zresztą również nie wyjaśnionej i nieudokumentowanej.

W tym miejscu wskazać należy, że pozwana K. K. nie stawiała się na rozprawę, jak również nie składała wyjaśnień ustnie, ani na piśmie. Nakazywało to zatem orzec w stosunku do niej wyrokiem zaocznym (art. 339 § 1 k.p.c. i 340 k.p.c.). Zgodnie z art. 339 § 2 k.p.c., w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Charakter rozpoznawanej sprawy i jej bieg jest jednak dość szczególny. Strona powodowa ukształtowała proces pod względem podmiotowym w taki sposób, że postępowanie toczyło się przeciwko kilku pozwanym, z których jedno nie zajęło stanowiska. Zakwestionowanie żądania pozwu przez pozostałych zaktualizowało jednak obowiązek przedstawienia przez powódkę wyliczenia, o jakim mowa była powyżej. Skoro zaś ta tego nie uczyniła, zdaniem sądu, brak było podstaw, by powództwo oddalić wyłącznie w stosunku do pozwanych, którzy zajęli stanowisko w sprawie. Wobec nieprzedstawienia przez powódkę wyliczenia sumy wekslowej należało przyjąć, że okoliczności przedstawione przez powódkę (w tym wskazana przez nią ogólna wartość zadłużenia) budzą uzasadnione wątpliwości. To zaś wyłączało możliwość uznania twierdzeń powódki za prawdziwe. Trudno zresztą w ogóle mówić o jakichś twierdzeniach powódki co do wyliczenia kwoty dochodzonej pozwem, albowiem takowe nie zostały przez nią naprowadzone.

Już choćby z przyczyn powyżej wskazanych wywiedzione powództwo podlegało oddaleniu, i to w stosunku do wszystkich pozwanych.

Bezzasadność żądania głównego uzasadniała również oddalenie powództwa w zakresie żądania zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie. Żądanie zasądzenia odsetek od daty wskazanej w pozwie i tak nie było jednak zasadne, albowiem powódka nie wykazała, by przed tą datą przedstawiła pozwanym weksel do zapłaty. Treść załączników do pozwu wskazuje, że wezwania do zapłaty zostały skierowane do pozwanych na nieaktualne adresy. W tej sytuacji odsetki ustawowe za opóźnienie mogłyby co najwyżej podlegać zasądzeniu od pozwanych od dni następujących po datach doręczenia im odpisów pozwu w niniejszej sprawie.

Skoro zatem już z powyższych przyczyn wywiedzione powództwo podlegało oddaleniu, brak było konieczności analizy podniesionego przez pozwanych Ł. K. i M. K. zarzutu przedawnienia. Na marginesie rozważań wskazać należy, że zarzut ten nie był zasadny. Ponieważ w piśmie z dnia 16 sierpnia 2017 r. strona powodowa wskazała, że na

sumę wekslową składają się należności z tytułu niezapłaconych faktur za dostarczony towar oraz inne zobowiązań, szczegółowe poddanie ocenie tego zarzutu nie było możliwe. Nie sposób było bowiem zweryfikować, co należy rozumieć pod pojęciem „inne zobowiązania”, a w konsekwencji przypisać do tych roszczeń odpowiednie przepisy materialnoprawne, w tym dotyczące przedawnienia. Co do roszczeń z tytułu „niezapłaconych faktur za dostarczony towar” strona powodowa również nie naprowadziła, o czym była już mowa wcześniej, szczegółowych wyjaśnień i wyliczeń. Przyjmując jednak, jak zdaje się sugerować powódka w powołanym wyżej piśmie, że są to roszczenia z tytułu sprzedaży należy uznać, że zgodnie z art. 554 k.c. przedawniają się one w terminie dwóch lat od dnia, w którym stały się wymagalne. Strona powodowa podniosła, że współpraca między powódką a pozwaną K. K. zakończyła się z dniem 8 października 2013 r. i wówczas roszczenia te stały się wymagalne. Termin ten nie był kwestionowany przez pozwanych. Weksel załączony do pozwu, jak podniosła powódka i czego pozwani również nie kwestionowali, został wypełniony w dniu 1 października 2015 r., a więc przed upływem okresu przedawnienia. W takiej sytuacji ewentualne przedawnienie dochodzonego roszczenia mogło nastąpić na podstawie art. 70 w zw. z art. 103 Prawa wekslowego. Zgodnie z art. 70 powołanej ustawy, roszczenia wekslowe w stosunku do akceptanta (wystawcy weksla własnego, poręczycieli) ulegają trzyletniemu przedawnieniu, licząc od dnia płatności weksla. Weksel był płatny w dniu 22 października 2015 r., pozew zaś wpłynął do sądu w dniu 3 sierpnia 2016 r., a więc przed upływem terminu przedawnienia roszczenia wekslowego. Zarzut przedawnienia ze stosunku podstawowego nie może zaś zostać uwzględniony, skoro powódka wypełniła weksel przed upływem terminu tego przedawnienia. Okoliczności te, jak to już wcześniej wskazano, miały jednak znaczenie drugorzędne, albowiem z przyczyn wyżej omówionych wywiedzione powództwo i tak nie mogło zostać uwzględnione.

To mając na uwadze, w punkcie 1. wyroku, sąd powództwo oddalił jako bezzasadne.

W punkcie 2. wyroku, na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 i 3 k.p.c., sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanej M. K. koszty procesu w postaci kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnika z urzędu, których wysokość ustalił na podstawie § 8 pkt 6 w zw. z § 4 ust. 1-3 znajdującego zastosowanie w niniejszej sprawie (z uwagi na datę jej wszczęcia) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu. Wysokość tychże kosztów sąd określił na maksymalną stawkę 7.200 zł, mając na uwadze charakter niniejszej sprawy, nakład pracy pełnomocnika, w tym zakres podjętych przez pełnomocnika czynności i udział w kilku posiedzeniach wyznaczonych na rozprawę, zaś wskazaną wyżej kwotę podwyższył o wynoszącą 23% stawkę podatku VAT, co dało łącznie 8.856 zł.

W punkcie 3. wyroku, na podstawie art. § 1 ust. 1 i 3 znajdującego zastosowanie w rozpoznawanej sprawie (z uwagi na datę jej wszczęcia) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (w jego brzmieniu znajdującym zastosowanie w rozpoznawanej sprawie, a więc sprzed ostatniej zmiany), sąd przyznał radcy prawnemu S. K. (1) kwotę 8.856 zł z VAT z tytułu wynagrodzenia za pełnienie obowiązków kuratora ustanowionego dla pozwanego Ł. K..

Jednocześnie sąd miał na uwadze, że koszty kuratora dla pozwanego wyniosły łącznie 9.643,20 zł (787,20 zł koszt ogłoszenia w prasie i 8.856 zł wynagrodzenie kuratora). Zaliczka uiszczona przez powódkę pozwoliła na pokrycie tychże kosztów jedynie do kwoty 5.000 zł. To zaś uzasadniało, na podstawie art. 113 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nakazanie ściągnięcia od powódki (jako przegrywającej proces) na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Poznaniu pozostałej części tej należności, tj. kwoty 4.643,20 zł, o czym orzeczono w punkcie 4. wyroku. Należy podkreślić, że koszty ustanowienia kuratora stanowią koszty sądowe (wydatki) z uwagi na treść art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, a w konsekwencji podlegają rozliczeniu w orzeczeniu kończącym postępowanie.

Sąd nie orzekł o kosztach procesu pozwanej K. K., albowiem takowych nie poniosła.

/-/ SSO Tomasz Józkowiak